

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

A Magas Természeti Értékű Területek támogatási lehetőségei

Változatlan célok mentén a program továbbfejlesztése

Továbbfejlesztés területei:

- Előírások egyszerűsítése, csökkentése
- Korábbi célprogramok átgondolása
- MTÉT területek felülvizsgálata, bővítése

Támogatott területek növelése

2009-2014

- ✓ 25 db MTÉT
- ✓ Támogatható terület: 900 ezer ha
(25% védett természeti terület, 50% Natura 2000)
- ✓ Támogatott terület: 204 ezer ha
- ✓ Támogatott gazdálkodó: 2250 fő

2016-2020

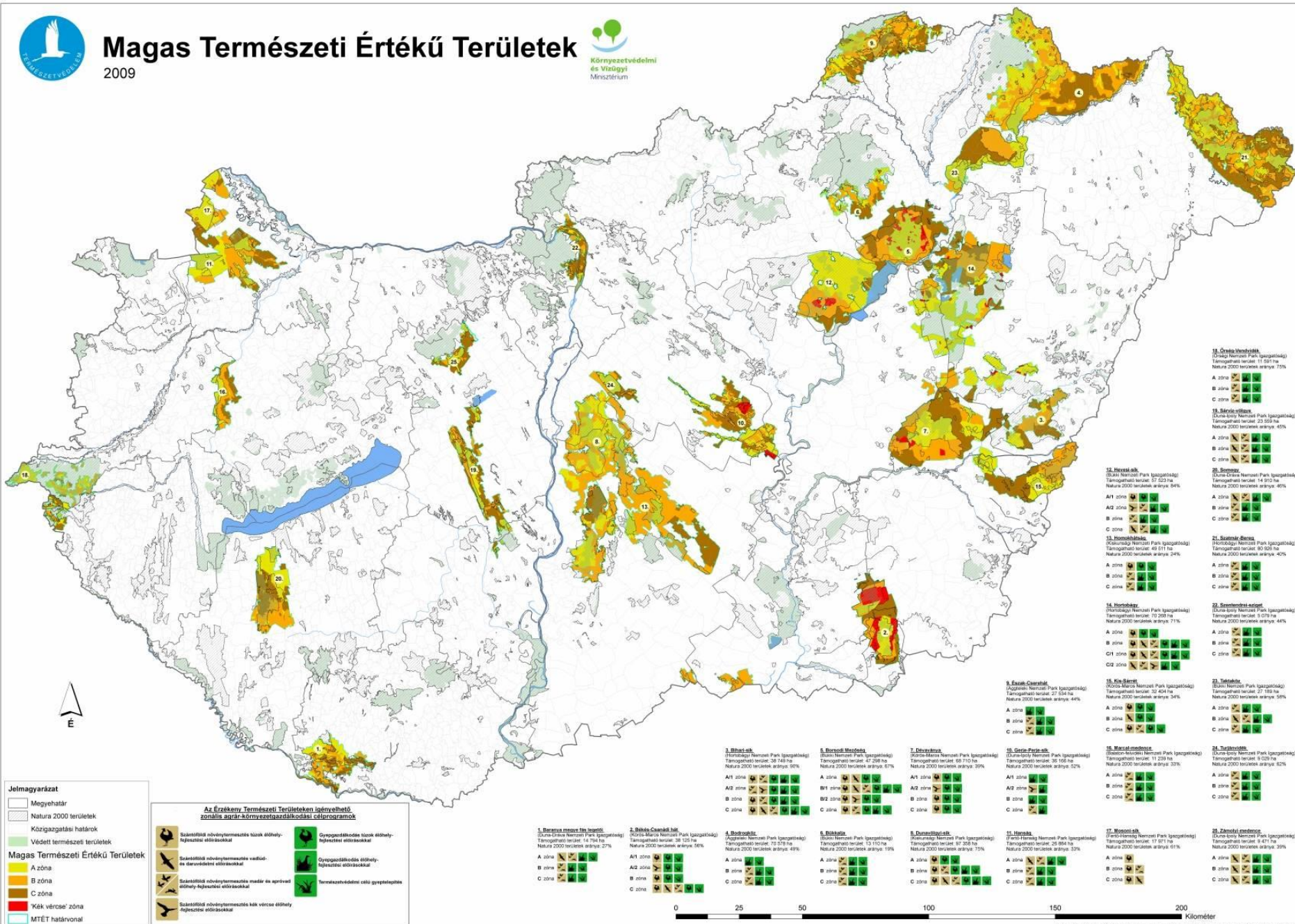
- ✓ 28 db MTÉT
- ✓ Támogatható terület: 995 ezer ha
(25% védett természeti terület, 50% Natura 2000)
- ✓ Támogatott terület: ?
- ✓ Támogatott gazdálkodó: ?

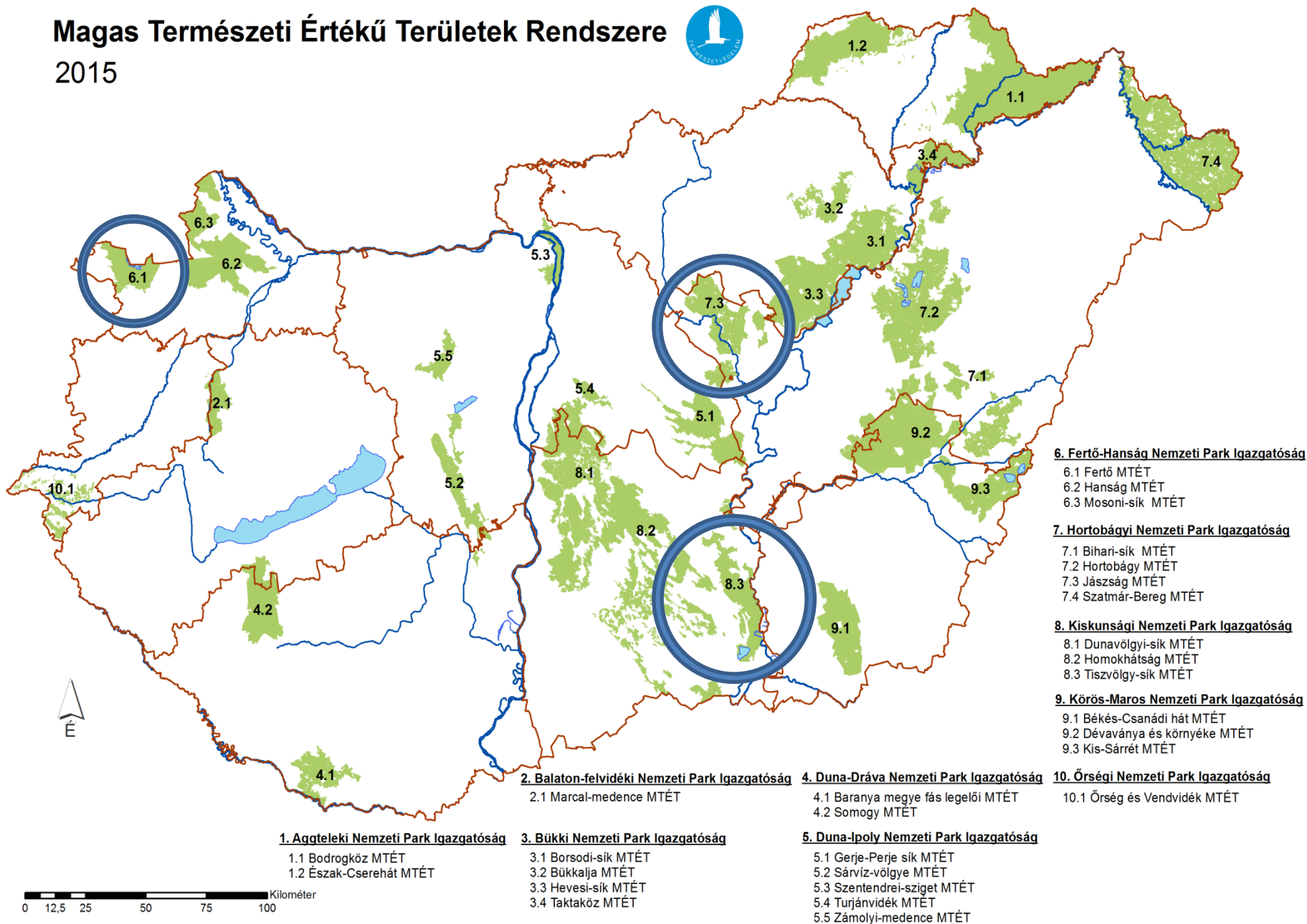
Magas Természeti Értékű Területek

2009

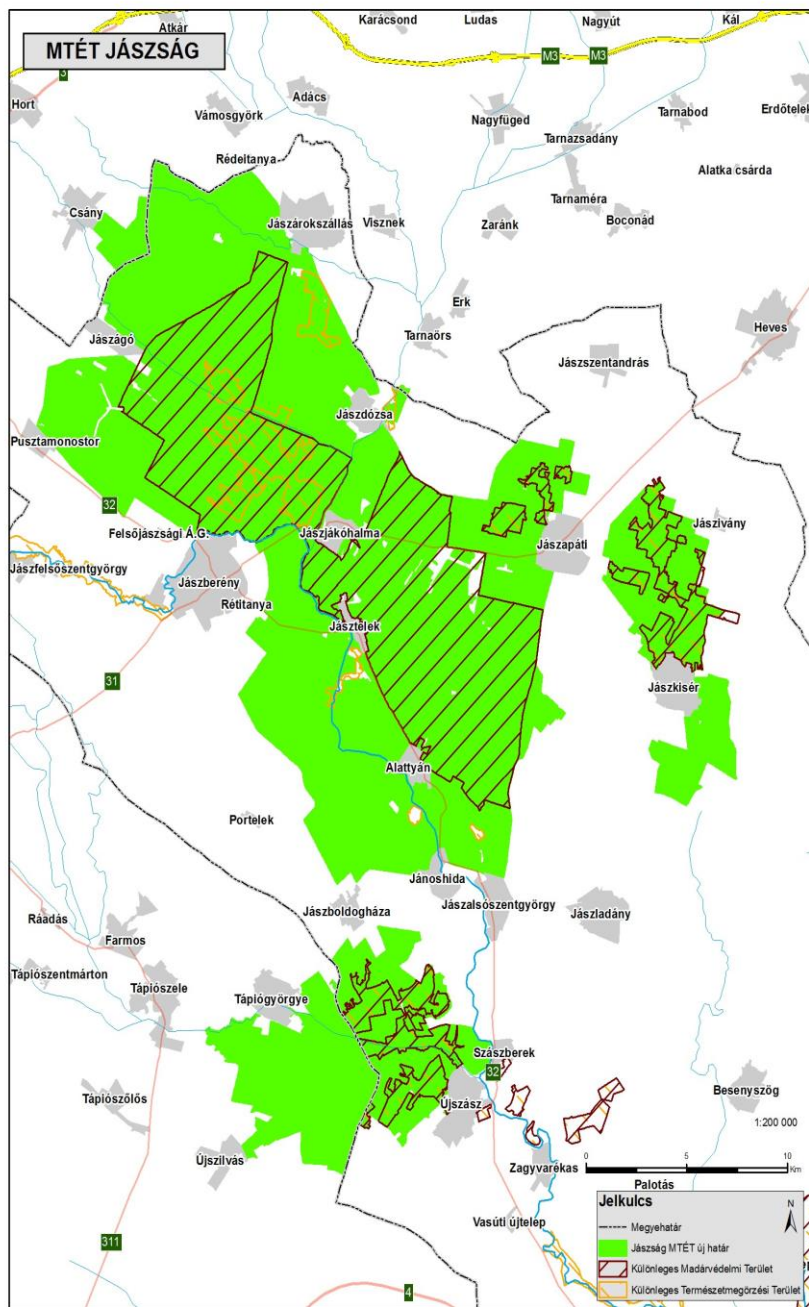

Magas Természeti Értékű Területek Rendszere

2015

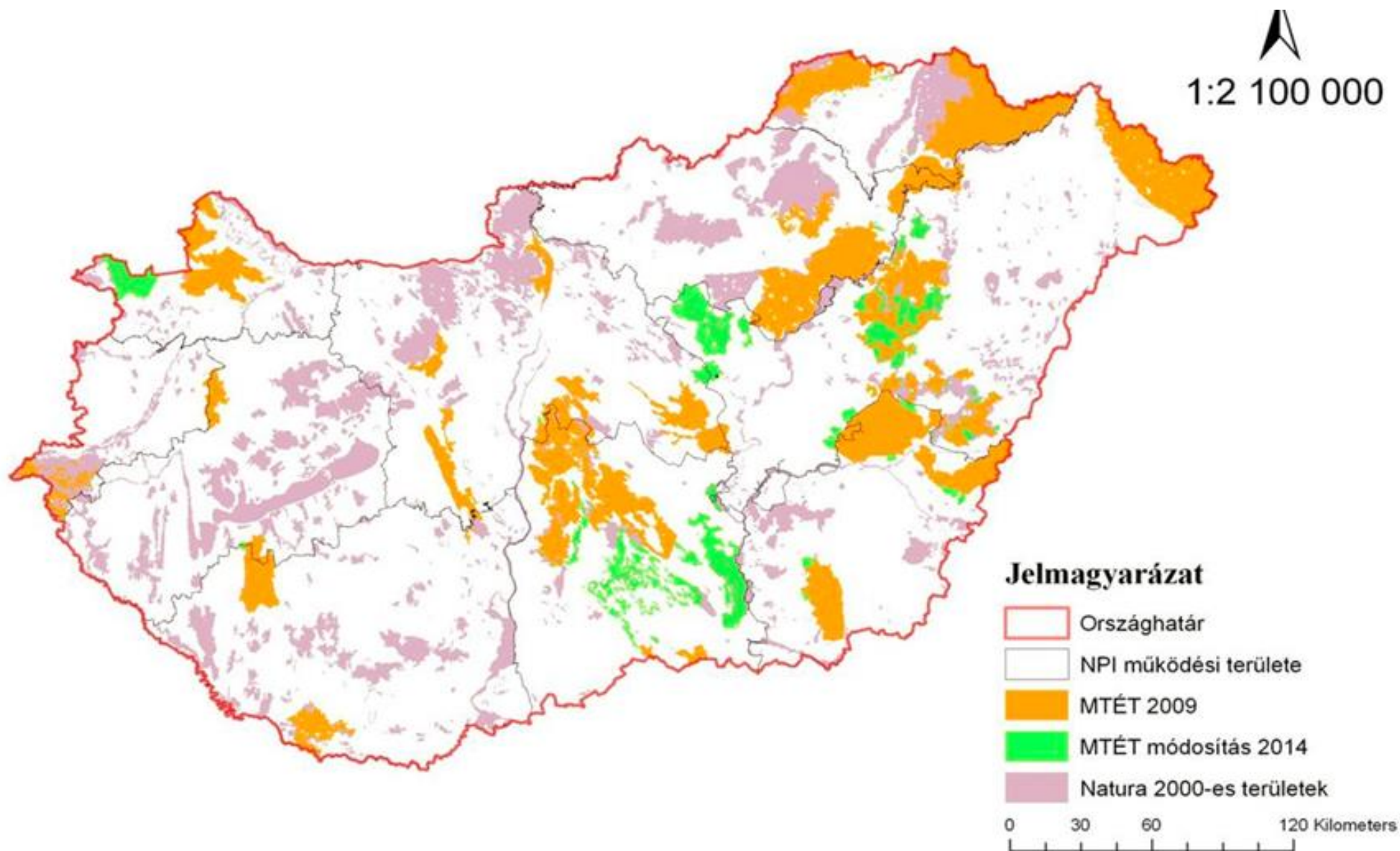
Jászság MTÉT

Mintegy 47 856 ha támogatható terület

- 47% Natura 2000 terület

Pusztai, füves élőhelyek, mezőgazdaság területek, igen fontos táplálkozó területet jelent a csatlakozó élőhelyeken költő fokozottan védett madárfajoknak (pl. parlagi sas, kék vércse).

MTÉT területek változásai

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

Magas Természetvédelemi értékű területek zonális tematikus előírások a VP-n belül (2016-2020)

Szántóföldi növénytermesztés				Gyepgazdálkodás			
MTÉT tűzokvédelmi szántó	MTÉT Kék vércse-védelmi szántó	MTÉT Alföldi madárvédelmi szántó	MTÉT Hegy- és dombvidéki madárvédelmi szántó	MTÉT tűzokvédelmi gyep	MTÉT Alföldi madárvédelmi gyep	MTÉT Hegy- és dombvidéki madárvédelmi gyep	MTÉT Nappali lepke-védelmi gyep

Célkitűzés: mezőgazdasági területekhez kötődő védett fajok élőhelyeinek megfelelő kezelése

A fajok fennmaradását veszélyeztető alapproblémák: VÁLTOZATLAN!

- A faj élőhely-preferenciái szempontjából kedvezőtlen kultúrák
- Táplálékbázis csökkenése
- Szenzitív időszakban végzett mezőgazdasági munkák, zavarás, az élőhelyek drasztikus átalakulása egyik napról a másikra
- Szegély élőhelyek eltűnése, gyepterületek csökkenése

Beavatkozási pontok:

VÁLTOZATLAN!

- Vetésszerkezet, növényvédőszer-használat, betakarítás ideje, gépi munkavégzés módja, gyepfelszín védelme, legeltetés, kaszálás korlátozása

Célprogramok – tematikus előíráscsoportok

2009-2014

Túzokvédelmi	303-310
Kék vércse-védelmi	233-267
Madár és apróvadvédelmi	220
Vadlúd és daruvédelmi	173

Túzokvédelmi	116-155
Élőhely-fejlesztési	116-139
Gyeptelepítés	238

2016-2020

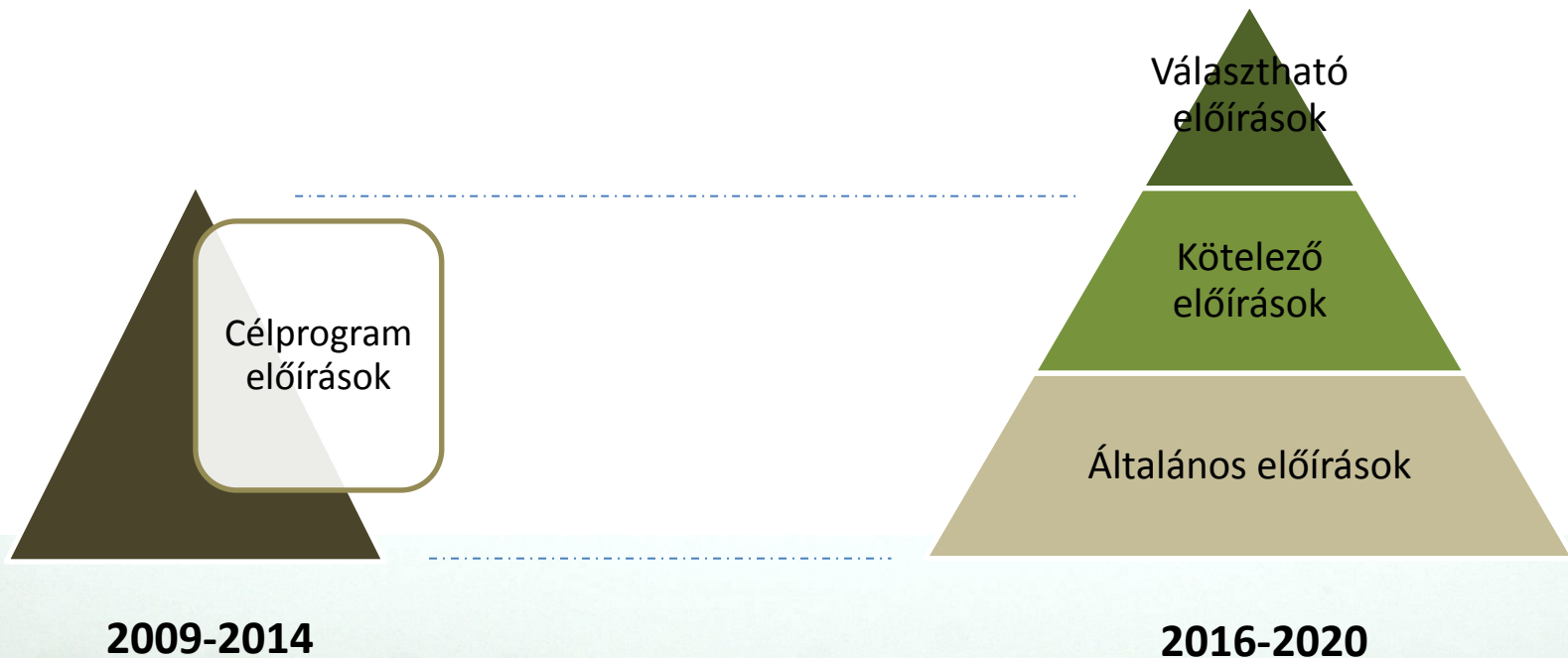
Túzokvédelmi	366-439
Kék vércse-védelmi	344-395
Alföldi madárvédelmi	345-407
Hegy- és dombvidéki	272-323

Túzokvédelmi gyepterület	168-295
Alföldi madárvédelmi	120-183
Hegy- és dombvidéki	138-201
Nappali lepke-védelmi	120-183

Horizontális szántó maximum: 270 euró
Horizontális gyepterület maximum: 164 euró

Megváltozott struktúra, de változatlanul komplex vállalást jelent az MTÉT program.

A MAGAS TERMÉSZETI ÉRTÉKŰ TERÜLETEK ELŐÍRÁSAI GYEPEKRE

MTÉT TÚZOKVÉDELMI GYEP

MTÉT ALFÖLDI MADÁRVÉDELMI GYEP

MTÉT KÉKVÉRCSE-VÉDELMI GYEP

MTÉT HEGY- ÉS DOMBVIDÉKI MADÁRVÉDELMI GYEP

ÁLTALÁNOS, KÖTELEZŐ ELŐÍRÁSOK

- Vízrel telített talajon mindennemű gépi munkavégzés tilos.
- Tilos hígtrágya, szennyvíz, szennyvíziszap, szennyvíziszapot tartalmazó komposzt felhasználása.
- Tápanyag-utánpótlás csak a legelő állatok által elhullajtott ürülékből származhat, trágya kiszórása tilos.*
- A gyepterületeket legeltetéssel, illetve kaszálással kell hasznosítani.*

- A gyepterület öntözése tilos.*
- Belvíz/idoszakos vízállás levezetése tilos.*
- Napnyugtától napkeltéig a gépi munkavégzés tilos.*
- Gyepterületen csak szarvasmarha, juh, kecske, szamár, ló, öszvér és bivaly legeltethető.*
- Állategység (legeltethető) megléte: min. 0,2 ÁE/ha.

MTÉT KÖTELEZŐ ELŐÍRÁSOK

- A terület legalább 10, legfeljebb 15%-át kaszálásonként változó helyen kaszálatlanul kell hagyni.
- Táblánként minimálisan 6 méter szélességű kaszálatlan területet kell kialakítani a tábla szélével érintkezően.
- Madárbarát kaszálás/vadriasztó lánc alkalmazása.*
- A kaszálás megkezdése előtt legalább 5 munkanappal írásban elektronikus úton vagy telefaxon, illetve e-mailben be kell jelenteni az illetékes nemzeti park igazgatóságnak a kaszálás pontos helyét és tervezett kezdési időpontját.*
- Gyepterületen a szálas takarmány tárolása a kaszálást követő 30 napon túl tilos.*

- Inváziós és termőhely-idegen növényfajok megtelepedését és terjedését meg kell akadályozni, mechanikus védekezéssel vagy speciális növényvédőszer-kijuttatással.*
- Fogasolás/gyepszellőztetés csak az illetékes nemzeti park igazgatóság írásos engedélye alapján lehetséges.
- Fokozottan védett, földön fészkelő madarak fészkeinek, fiókáinak megtalálása esetén azt haladéktalanul jelenteni kell az illetékes nemzeti park igazgatóságnak. A megtalált fészkek körül min. 1 ha védőzóna kialakítása.
- Villanypásztor, kerítés, karám csak az illetékes nemzeti park igazgatóság előzetes írásos engedélye alapján létesíthető.

A teljes gyepterület legfeljebb 50%-án az illetékes nemzeti park igazgatóság írásos véleménye alapján kíméleti terület lehet kijelölni, ahol csak július 1. után folytatható legeltetés illetve kaszálás.

A teljes gyepterület legfeljebb 50%-án az illetékes nemzeti park igazgatóság írásos véleménye alapján kíméleti terület lehet kijelölni, ahol csak július 1. után folytatható legeltetés illetve kaszálás.

Az első kaszálás a teljes terület legfeljebb 50%-án július 31. után kezdhető el a nemzeti park igazgatóság írásos véleménye alapján.

Június 15-e és augusztus 15-e között a kaszálás tilos, illetve legeltetés a terület legfeljebb 50%-án lehetséges az illetékes állami szerv előzetes írásbeli hozzájárulása alapján.

Kaszálás legkorábbi időpontja július 1, kivéve a Békés-Csanádi-Hát, Dévaványa Környéke és Kis-Sárrét MTÉT, ahol a legkorábbi kaszálás időpontja június 15.

**MTÉT
VÁLASZTHATÓ
ELŐÍRÁSOK**

- Legeltetési sűrűség min. 0,2 ÁE/ha, max. 1,5 ÁE/ha a gyepek túllegettetési tilalmának figyelembe vételével (63 EUR/ha/év).

Kaszálás legkorábbi időpontja július 15, kivéve a Békés-Csanádi-Hát, Dévaványa Környéke és Kis-Sárrét MTÉT, ahol a legkorábbi kaszálás időpontja július 1. (64 EUR/ha/év)

168

120

A kötelező előírások betartásáért járó kifizetés összege (EUR/ha/év)

138

120

295

183

Maximális kifizetési összeg (az összes, egymással kombinálható választható előírás vállalásával) (EUR/ha/év)

201

183

Natura 2000 gyepterületeken a Natura 2000 kompenzációs jogcím szerinti támogatást külön kell igényelni (várható összege: 69 euro/ha)

Választható előírások nélkül is biztosított a környezeti szempontok alapján ítélt maximális pontszám - a választható előírások közül nem kötelező választani

Kaszálás/szárzúzás/silózás legkorábbi időpontja július 1, kivéve a Békés-Csanádi Hát, a Dévaványa környéke és Kis-Sárrét MTÉT területét, ahol a legkorábbi időpont június 15.

A teljes szálas pillangós takarmánynövény, azok füves keveréke, valamint a zöldugar vetésterület legfeljebb 50%-án az illetékes nemzeti park igazgatóság írásos formában kíméleti területet jelölhet ki, ahol csak július 1. után folytatható betakarítás/szárzúzás.

A szálas pillangós takarmánynövények, azok füves keverékei, valamint a zöldugar első kaszálását a teljes területük legalább 50%-án május 31-ig el kell végezni.

A tábla szélein legalább 6 méter széles növényvédőszer-mentes táblaszegélyt kell hagyni.

A tábla szélein legalább 6 méter széles növényvédőszer-mentes táblaszegélyt kell hagyni.

A tábla szélein legalább 6 méter széles növényvédőszer-mentes táblaszegélyt kell hagyni.

A tábla szélein legalább 3 méter széles növényvédőszer-mentes táblaszegélyt kell hagyni.

Rovarölő szerek nem alkalmazhatóak, kivéve a repce, a mustár, illetve az olajrettek rovarirtását.

Rovarölő szerek nem alkalmazhatóak, kivéve a repce, a mustár, illetve az olajrettek rovarirtását.

Rovarölő szerek nem alkalmazhatóak.

Rovarölő szerek nem alkalmazhatóak.

Repce esetén a teljes repceterületnek az illetékes nemzeti park igazgatóság által kijelölt legalább 5 legfeljebb 10%-án a madarak téli táplálékának biztosítása érdekében téli hóeltakarítás.

Repce esetén a teljes repceterületnek az illetékes nemzeti park igazgatóság által kijelölt legalább 5 legfeljebb 10%-án a madarak téli táplálékának biztosítása érdekében téli hóeltakarítás.

5 ha-nál nagyobb tábla esetén minden kaszálásnál, szárzúzásnál a táblát két egyenlő részre kell osztani, az első 50% kaszálásának befejezését követően a másik 50% kaszálását/szárzúzását csak 10 nappal később lehet elkezdni.

A talajfelszín megsértésével járó gépi munkavégzés április 15. és július 15. között nem végezhető, kivéve a betakarítás utáni tarlóhántást.

Növényvédőszerek és műtrágya kijuttatás május 1. és június 15. között nem megengedett.

Pillangós szálas takarmánynövények, azok füves keveréke, valamint zöldugar kaszálása/szárzúzás a táblánként eltérő napokon történjen.

Évelő növénykultúrák, kalászos gabonák, és zöldugar termesztése során növényvédőszerek és műtrágya kijuttatása április 15. és július 1. között nem megengedett.

MTÉT VÁLASZTHATÓ ELŐÍRÁSOK

- Akkreditált laboratóriumban bővített talajvizsgálat elvégzése talajtani szakértő bevonásával (6 EUR/ha/év).
- A támogatásba vont teljes területen - az évelő szántóföldi kultúrák és vetett ugar kivételével - a táblák maximális mérete 5 ha (22 EUR/ha/év).
- Növényvédelmi előrejelzés alkalmazása (1 EUR/ha/év).

- Növényvédőszer mentes tartós zöldugar/méhlegelő szegély fenntartása a bevitt terület legalább 25%-án legalább 3 évig, legalább 3 m szélességben (11 EUR/ha/év).
- Növényvédőszer mentes tartós zöldugar/méhlegelő szegély fenntartása a bevitt terület legalább 25%-án legalább 3 évig, legalább 6 m szélességben (22 EUR/ha).

Kaszálás/szárzúzás/silózás legkorábbi időpontja július 15, kivéve a Békés-Csanádi Hát, a Dévaványa környéke és Kis-Sárrét MTÉT területét, ahol a legkorábbi időpont július 1 (22 EUR/ha/év).

Évelő növénykultúrák, kalászos gabonák, és zöldugar termesztése során növényvédőszerek és műtrágya kijuttatása április 15. és július 1. között nem megengedett (11 EUR/ha/év).

MTÉT TERÜLETEKEN ELÉRHETŐ ELŐÍRÁS-CSOMAGOK

MTÉT megnevezése

MTÉT megnevezése	Szántóföldi növénytermesztés				Gyepgazdálkodás			
	MTÉT tűzokvédelmi szántó	MTÉT Kék vércse-védelmi szántó	MTÉT Alföldi madárvédelmi szántó	MTÉT Hegy- és dombvidéki madárvédelmi szántó	MTÉT tűzokvédelmi gyepek	MTÉT Alföldi madárvédelmi gyepek	MTÉT Hegy- és dombvidéki madárvédelmi gyepek	MTÉT Nappali lepke-védelmi gyepek
Baranya megye fás legelői MTÉT			x			x		x
Békés-Csanádi hát MTÉT	x	x	x		x	x		
Bihari-sík MTÉT	x	x	x		x	x		
Bodrogköz MTÉT				x			x	
Borsodi-sík MTÉT	x	x	x		x	x		
Bükkalja MTÉT				x			x	
Déaványa és környéke MTÉT	x	x			x	x		
Dunavölgyi-sík MTÉT	x	x	x		x	x	x	
Észak-Cserehát MTÉT				x			x	
Gerje-Perje sík MTÉT		x	x			x		
Fertő MTÉT			x			x	x	x
Hanság MTÉT			x			x		x
Hevesi-sík MTÉT	x	x	x		x	x		
Homokhátság MTÉT	x		x		x	x	x	

MTÉT TERÜLETEKEN ELÉRHETŐ ELŐÍRÁS-CSOMAGOK

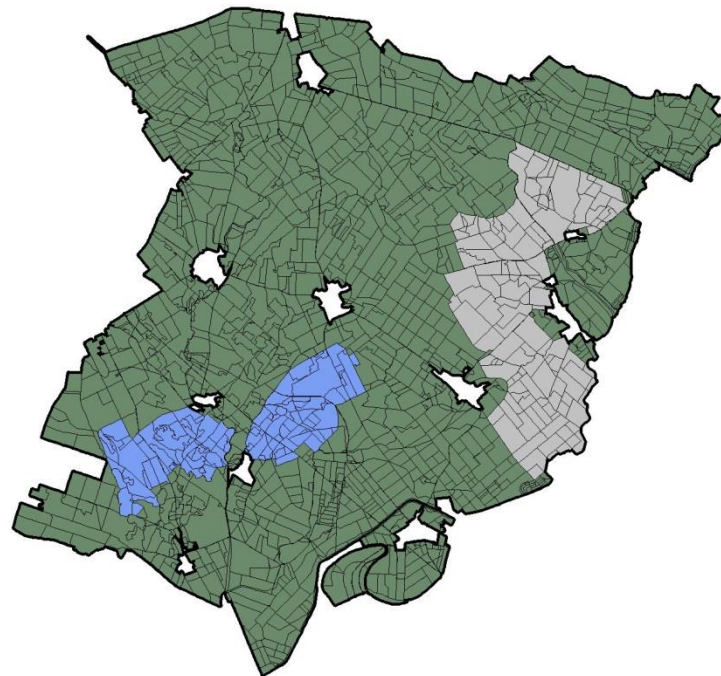
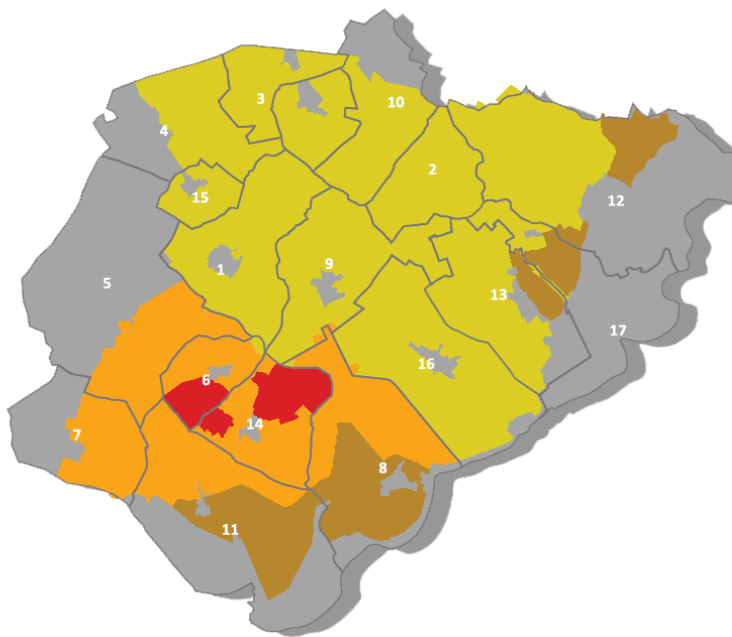
MTÉT megnevezése

MTÉT megnevezése	Szántóföldi növénytermesztés				Gyepgazdálkodás			
	MTÉT tűzokvédelmi szántó	MTÉT Kék vércse-védelmi szántó	MTÉT Alföldi madárvédelmi szántó	MTÉT Hegy- és dombvidéki madárvédelmi szántó	MTÉT tűzokvédelmi gyepek	MTÉT Alföldi madárvédelmi gyepek	MTÉT Hegy- és dombvidéki madárvédelmi gyepek	MTÉT Nappali lepke-védelmi gyepek
Hortobágy MTÉT	x	x	x		x	x		
Jászság MTÉT	x	x	x		x	x		
Kis-Sárrét MTÉT	x		x		x	x		
Marcál-medence MTÉT				x			x	x
Mosoni-sík MTÉT	x	x	x		x	x		
Órség és Vendvidék MTÉT				x			x	x
Sárvíz völgye MTÉT			x			x		
Somogy MTÉT				x		x	x	x
Szatmár-Bereg MTÉT			x			x		
Szentendrei-sziget MTÉT			x			x	x	x
Taktaköz MTÉT				x			x	
Tiszvölgy-sík MTÉT		x	x			x	x	
Turjánvidék MTÉT	x		x		x	x		x
Zámolyi-medence MTÉT			x			x		

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

Melyik tematikus előírássor hol elérhető?

Kék vércse szántó, Alföldi
madárvédelmi szántó, gyep

Túzok védelmi szántó, gyep
Alföldi madárvédelmi szántó gyep

Alföldi madárvédelmi szántó, gyep

MTÉT tematikus előírássor választásnak előnyei

- Komplex előírássorok, komoly vállalások, legkomolyabb természetre gyakorolt hatás
- Monitoring adatok (MME) alapján tényleges hatás
- Célzott programokat így a leghatékonyabb fenntartani
- Hatékony forrásfelhasználás
- Blokkonként eltérő tematikus előírások alapján jogosultságok,
- Választási lehetőségek összehangolása.
- Magas támogatási összegek
- Elutasított kérelmek Forráshiány
- Az MTÉT vállalások várható előresorolása
- Pontozási szempontok
- Akár évtizedes tapasztalat a támogatottak részéről is.

A Nemzeti park Igazgatóságok szerepe a sikeres MTÉT program megvalósításában

Folyamatos kapcsolattartás a támogatottakkal;

Terepi jelenlét;

Helyismeret;

Előírások értelmezése pl. vetésszerkezet;

Gazdálkodói előírásorok választása;

Támaszkodjunk a nemzeti park igazgatósági **MTÉT**
koordinátorokra!

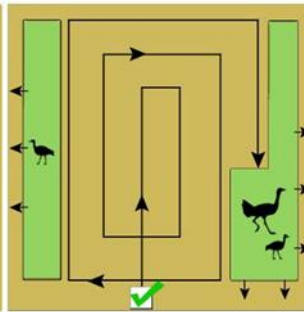
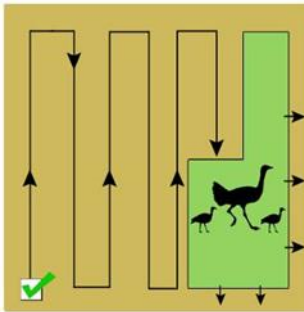
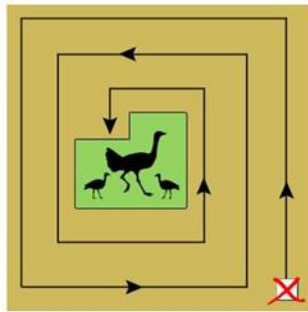
Gazdálkodókkal kialakított kapcsolatrendszer, személyes ismeretségek, terepi tapasztalatok, előírások részletes ismerete, szükségeszerű együttműködés az előírásokból adódóan.

Nemzeti park igazgatóságok részvétele az MTÉT program végrehajtásában

Előírások szintjén:

- Fokozottan védett, földön fészkelő madarak fészkeinek, fiókáinak megtalálását az NPI-k felé kell bejelenteni;
- Kaszálást/szárzúzást az NPI-k felé kell bejelenteni,
- Villanypásztor, kerítés, karám létesítéséhez az NPI ad hozzájárulást,
- Repce esetén a teljes repceterületnek az NPI jelöli ki legalább 5 legfeljebb 10 %-ig azt a területet ahol a madarak téli táplálékának biztosítása érdekében a havat el kell takarítani.
- A legeltetés, kaszálás kizárt, kíméleti területeket az NPI jelöli ki.

Az előírásokon túl...

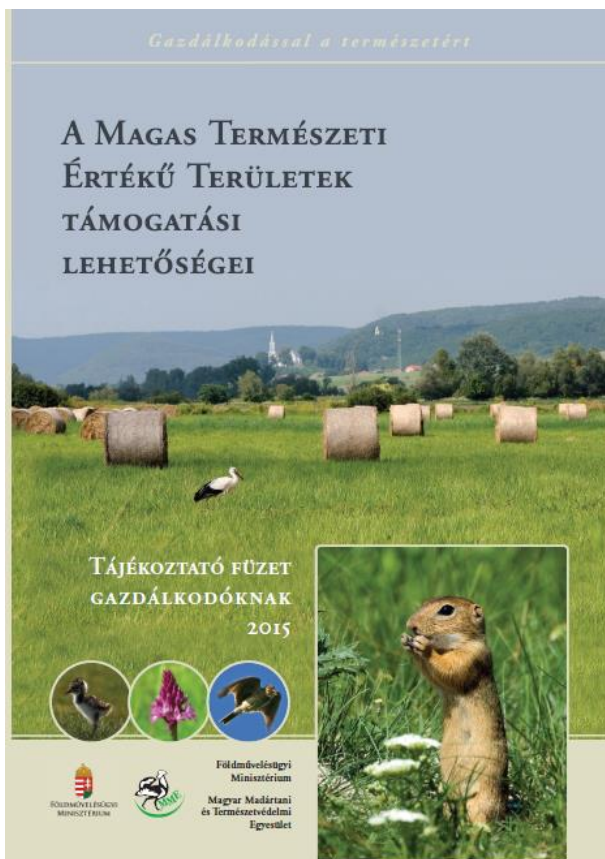

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

Információk az MTÉT támogatási lehetőségeiről

NAK kiadvány

Honlapok:

www.termeszetvedelem.hu

www.mme.hu

www.natura.2000.hu

Köszönöm a figyelmet!

